Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Roel Daams
r.daams@nijmegen.nl

Ons kenmerk
E23.000051

Bijlagen
-Infographic Ondermijning 2022
-Criminaliteitscijfers 2022

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 24 januari 2023
Onderwerp Infographic Ondermijning & Criminaliteitscijfers 2022

Geachte leden van de raad,

Jaarlijks delen wij met uw raad een beeld van de trends en ontwikkelingen van criminaliteit in Nijmegen, alsook de aanpak hiervan. Dit jaar bestaat deze terugkoppeling uit twee informatieproducten: de infographic Nijmeegse aanpak ondermijning 2022 en de Criminaliteitscijfers 2022. In deze brief vindt u een toelichting op deze producten.

Normaliter vindt u deze resultaten en cijfers terug in de Veiligheidsbrief. Tijdens de besluitronde van afgelopen 30 november hebben wij u bij de bespreking van het integraal veiligheidsplan 2022-2026 (IVP) toegezegd om de verschillende thema's binnen het IVP verder uit te werken. Deze volgt eind maart. Daarom delen we de cijfers van 2022 nu separaat van de beleidsmatige uitwerking voor het komende jaar.

Infographic Nijmeegse aanpak ondermijning 2022
Ondermijnende criminaliteit is, in de vele verschijningsvormen waarin het voorkomt, een thema waar de gemeente Nijmegen structureel aan werkt. Zowel zelfstandig als met andere (overheids)partners. Er wordt gewerkt aan voorlichting over dit thema, het voorkomen van ondermijnende criminaliteit en aan de bestuurlijke aanpak van ondermijning. De impact van ondermijnende criminaliteit is direct voelbaar in de samenleving en tast daarmee het veiligheidsgevoel direct aan. Van een hennepkwekerij in de buurt, een bedrijfspand waar arbeidsuitbuiting plaatsvindt tot aan het malafide zorgbureau waarbij overheidsgeld in de verkeerde zakken verdwijnt. Het is daarom noodzakelijk om deze vorm van criminaliteit aandacht te blijven geven.

In dat kader is het belangrijk dat we regelmatig laten zien wat we doen. Daarom is de Nijmeegse aanpak van ondermijning vorig jaar mei voor het eerst in beeld gebracht via een infographic, waarin een selectie werd getoond van de inspanningen en resultaten in 2021. Ook dit jaar willen wij u via een infographic (in de bijlage) informeren over de gepleegde inzet inzake de aanpak ondermijning in het afgelopen jaar. We willen hiermee inzicht geven aan uw raad, alsook aan de inwoners van de gemeente Nijmegen.

Hieronder zullen we kort duiding geven aan de resultaten. Dat doen we aan de hand van drie overkoepelende thema's.

1. Bewustwording en meldingen
In het kader van de weerbare organisatie is in 2022 een training voor Toezicht en Handhaving georganiseerd. Het Meldpunt Ondermijning is gecontinueerd. Bij dit meldpunt kunnen medewerkers van onze gemeente laagdrempelig signalen kwijt over zaken die bij hen het gevoel oproepen dat er iets niet klopt ("niet-pluissignalen").

In het kader van de weerbare samenleving is er een voorlichtingsactie geweest bij de haven, waarbij preventief containers zijn gescand en medewerkers voorgelicht zijn over hoe zij criminaliteit kunnen herkennen. Ook zijn er voorlichtingsgesprekken gevoerd met een aantal zelfopslagboxbedrijven. Tot slot ontvingen ruim 3500 drugsgebruikers in en rond Nijmegen begin 2022 een sms met aanbod voor hulp. Dit is een gezamenlijke actie geweest van politie, gemeente en hulpverlening om verslaafde klanten een uitweg te bieden. De nummers waren afkomstig uit telefoons van drugsdealers die onderdeel waren van een drugsnetwerk rond Nijmegen dat de afgelopen maanden is opgerold.

De top 3 categorieën meldingen vanuit Meld Misdaad Anoniem is in 2022 onveranderd ten opzichte van 2021: er wordt het meeste gemeld over dealen vanuit woning, hennepkwekerijen en dealen op straat of vanuit een auto.

2. Aanpak ondermijning
In 2022 hebben we in het kader van de Opiumwet in totaal 7 drugspanden gesloten, 1 last onder dwangsom opgelegd en 9 waarschuwingen verstrekt, waarvan 8 aan woningcorporaties. Woningcorporaties krijgen conform beleid eerst gelegenheid om de huurovereenkomst te beëindigen. Er zijn nog 4 maatregelen in voorbereiding. In 2021 zijn er in totaal 14 drugspanden gesloten en 12 waarschuwingen verstrekt. In 2022 zijn er minder drugspanden ontdekt dan in 2021.

We werken samen met het RIEC om ondermijnende criminaliteit te stoppen en er op verschillende wijzen voor te zorgen dat misdaad niet loont. Er waren in 2022 13 lopende casussen (t.o.v. 14 in 2021) en 4 casussen die zijn afgesloten (t.o.v. 13 in 2021). Bij deze casuïstiek draait het om thema's als witwassen en georganiseerde hennepteelt. Dit heeft vanuit gemeente Nijmegen onder meer geresulteerd in een last onder bestuursdwang, een aantal handhavingstrajecten en een opgestart Bibob-onderzoek. Dit staat naast de resultaten die we geboekt hebben met de inzet van diverse toezichthoudende bevoegdheden waarover we zelf beschikken (bijvoorbeeld uitschrijving op een adres of het beëindigen van een uitkering) en naast de resultaten die de partners nog eigenstandig tot stand brachten.

Er hebben – ook in het kader van deze casuïstiek - meerdere (integrale) controles plaatsgevonden. Het doel van deze controles is om te handhaven op misstanden, mogelijk gevaar voor de openbare orde en de volksgezondheid weg te nemen en criminele inmenging in Nijmegen te doen stoppen. Het overgrote deel hiervan heeft plaatsgevonden bij bedrijfspanden.

Tot slot hebben er in 2022 bijna 100 Bibob-toetsen (*Wet bevordering integriteitstoetsen door het openbaar bestuur)* plaatsgevonden. Naast dat we er met Wet Bibob actief voor zorgen dat we geen criminele activiteiten faciliteren, heeft de inzet ook een preventieve werking. Immers zullen malafide investeerders en ondernemers niet het risico willen nemen om vanwege een Bibob-toets tegen de lamp te lopen. Er was in 2021 extra aandacht voor Bibob in het sociaal domein, waardoor het aantal Bibob-toetsen in 2021 hoger ligt dan in 2022.

3. Nieuwe ontwikkelingen
Er waren in 2022 een aantal nieuwe ontwikkelingen die raken aan de aanpak van ondermijning. We hebben in de infographic een drietal ontwikkelingen uitgelicht. Allereerst is ingezet op de pilot Last onder dwangsom bij kennelijk dealen. Dit is een (preventief) middel in aanpak van straathandel, waarbij bestuursrechtelijk opgetreden kan worden tegen (kennelijk) dealen op straat. Het doel hiervan is om herhaling van dealen op straat te voorkomen. Enkel als een persoon opnieuw de overtreding begaat, verbeurt hij/zij de dwangsom. In 2022 is in Nijmegen voor het eerst een last onder dwangsom opgelegd in het kader van kennelijk dealen.

In december 2022 is het plan van aanpak mensenhandel vastgesteld. Via een raadsbrief bent u daarover geïnformeerd. De Nijmeegse aanpak gaat zich richten op bewustwording, signalering & melden, hulp & opvang slachtoffers, die integrale aanpak en versterking van de samenwerking met ketenpartners.

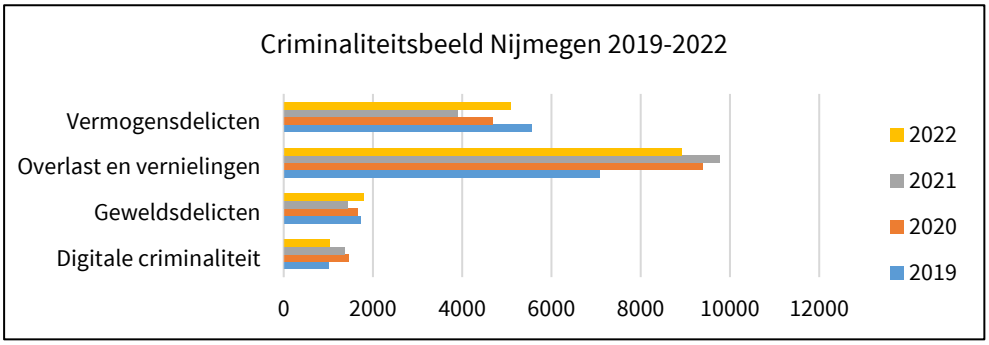
Tot slot is er uitspraak gedaan door de Raad van State inzake de aanpak van growshops. Deze uitspraak is gedaan in het kader van de sluiting van een illegale growshop in 2021. Een belangrijke conclusie uit de uitspraak is dat de bevoegdheid van de burgemeester niet afhankelijk is van een strafrechtelijke bewezenverklaring van overtreding van artikel 11a Opiumwet (voorbereidingshandelingen hennepteelt). In het kort geldt voor de bestuurlijke aanpak dus een andere maatstaf dan voor het strafrecht.

Criminaliteitscijfers 2022

Daarnaast treft u in de Bijlage de Criminaliteitscijfers 2022 van gemeente Nijmegen. Dit informatieproduct geeft inzicht in de aard en omvang van criminaliteit in 2022. Dit beeld is opgesteld op basis van verstrekte politiegegevens. Samenvattend blijkt uit dat in 2022 registraties binnen het thema Overlast en vernieling het vaakste voorkwamen (53% van het totaal), gevolgd door Vermogensdelicten (30% van het totaal), Geweldsdelicten (11% van het totaal) en Digitale criminaliteit (6% van het totaal). Tussen 2021 en 2022 nam het aantal Vermogensdelicten en Geweldsdelicten toe met respectievelijk 31% en 25%. Daarentegen nam het aantal registraties Overlast en vernieling en Digitale criminaliteit af met respectievelijk 9% en 25%. Er zijn dus zowel negatieve als positieve ontwikkelingen.

Het is wel van belang om bij de interpretatie van deze cijfers in het achterhoofd te houden dat 2020, 2021 en begin 2022 uitzonderlijk waren vanwege het coronavirus en de getroffen maatregelen. Als we het criminaliteitsbeeld over de afgelopen vier jaar vergelijken, zien we dat het aantal registraties Digitale criminaliteit en Overlast en vernieling hoger lag tijdens

2020 en 2021 (‘coronajaren’), terwijl het aantal registraties Geweldsdelicten en Vermogensdelicten juist lager lag in deze periode.

Vervolg
Eind maart komen wij in de Veiligheidsbrief met een uitwerking op de genoemde thema’s in het integraal veiligheidsplan en kijken we vooruit op de doelen voor het volgende jaar. Daarvoor gaan wij nog op 1 maart 2023 met elkaar in gesprek over de systematiek rond het veiligheidsbeleid, zoals toegezegd in de besluitronde van 30 november.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester